

Kutsuttu palvelemaan lähetystyöntekijänä

STI 29.9.2004

Ritva Olkkola-Pääkkönen, TM, lehtori, työnohjaaja

Johdanto

Tuula on erikoistunut lääkäri ja Jari pappi, joka viihtyy seurakuntatyössä. Heillä on koti ja kaksi pientä reipasta poikaa. Kun ajattelen, mitä Tuulalla ja Jarilla on edessään, jos he lähtevät Etiopiaan lähetystyöhön, sydäntäni kouraisee. Edeltäjäni sanoj, ettei halua palata koulutussihteerin toimeen, koska siinä on niin paljon mukana ihmiselämän painavissa valinnoissa. Mistä on kysymys?

1. Jumala rakastaa kansoja 5. Moos. 33:3

Jumalan rakkaus, josta kaikki ihmiset ovat tulleet kokemuksellisesti osallisiksi luomisen lahjojen ja kristityt erityisesti lunastuksen lahjojen kautta, kohdistuu kaikkiin ihmisiin, heimoihin eli kansoihin.

Jeesus Kristus, Jumalan Poika, tuli maailmaan pelastamaan maailman. Hänen inkarnoitumisensa tapahtui Isän tahdosta: "Kun aika oli täyttynyt, Jumala lähetti tänne Poikansa." Gal. 4:4.

Isän Jumalan, seemiläisittäin ilmaistuna "sydämen tähden", länsimaalaisittain "Isän Jumalan tahdon tähden", Kristus sanoo maailmaan tullessaan: "Uhreja ja lahjoja sinä et halunnut, mutta sinä loit minulle ruumiin" Hepr.10:5. Voidakseen ruumiissaan sovittaa maailman synnit Jumalan Poika tuli maailmaan. Hän sanoi: "Tässä olen. Olen tullut täyttämään sinun tahtosi" Hepr.10:9.

Isän Jumalan tahdosta ihmisille kaikista kansoista on valmistettu Golgatalla pelastus. Se on jo täytetty ja valmis vastaanotettavaksi uskon kautta Jeesukseen Kristukseen sen Jumalan sanan mukaan, jonka apostolit ja alkuseurakunta ovat meille Raamatussa tallentaneet Pyhän Hengen johdatuksessa. Jumalan tahto ihmistä kohtaan on hyvä. Tämä on ihmisen toivon kiintopiste, epätoivon voittaja, synnin, kuoleman ja Paholaisen voittanut Jumalan Isän sydämen laupeus ja rakkaus. Sitä me kutsumme lyhyesti armoksi ja helposti unohdamme, miten valtava sisältä pienellä sanalla on.

Jumalan armo vaikuttaa Jeesukseen Kristukseen, armon Tuojaan, uskovalle ihmiselle sen, mitä mikään muu voima ei pysty tekemään. Se on kirjoitettu esim. Hebr.10:10: "Tämän tahdon mukaisesti meidät on pyhitetty ainutkertaisella uhrilla, kun Jeesus Kristus uhrasi oman ruumiinsa."

Isän Jumalan sydämen rakkaus kansoja kohtaan on tullut Pojassa ja hänen lähettämisesään täydelliseksi. Rakkauden koskettamat ihmiset voivat ja saavat ylistää Isää, Poikaa ja Pyhää Henkeä, palvoa Häntä ja palvella lähimmäisiään Jumalan rakkaudella, joka on vuodatettu heidän sydämiinsä.

2. Minä lähetän teidät Joh. 20:21

Mutta Jeesus Kristus ei vain itse toteuttanut Isän tahtoa, vaan hän, joka rakasti omiaan, antoi heillekin mahdollisuuden palvella Isän tahdon mukaan. "Te olette ystäviäni, kun teette sen minkä käsken teidän tehdä. Ette te valinneet minua, vaan minä valitsin teidät, ja minun tahtoni on, että te lähdette liikkeelle ja tuotatte hedelmää, sitä hedelmää, joka pysyy. Kun niin teette, Isä antaa teille kaiken, mitä minun nimessäni häneltä pyydätte." Joh. 15: 14–16.

"Rauha teille! Niin kuin Isä on lähettänyt minut, niin lähetän minä teidät." Sanottuaan tämän hän puhalsi heitä kohti ja sanoi: "Ottakaa Pyhä Henki. Jolle te annatte synnit anteeksi, hänelle ne ovat anteeksi annetut. Jolta te kiellätte anteeksiannon, hän ei saa syntejään anteeksi." Joh. 20:22.

Voimme kiistellä kussakin kirkkokunnassa niiden traditioiden pohjalta, jotka meillä on siitä, mitä nämä sanat tarkoittavat. Väitän, että ne tarkoittavat ainakin sitä, että kiellämme anteeksiannon niiltä ihmisiltä, joille emme ole evankeliumia vieneet, vaan jotka istuvat kuoleman varjon maassa ilman toivoa.

"Minun tahtoni on, että te lähdette liikkeelle" on yhtä kuin "menkää ja tehkää kaikki kansat minun opetuslapsikseni kastamalla ja opettamalla". Jumalan Isän sydämen rakkaus kansoja kohtaan vaati Jeesuksen tulemaan maailmaan, ja sen saman rakkauden hän on vuodattanut opetuslastensa sydämiin, että he menisivät ja tekisivät kaikki kansat hänen opetuslapsiksensa. Pysyvä hedelmä on vain se, mikä säilyy iankaikkiseen elämään. Kootkaa aarteita taivaaseen eli kootkaa ihmisiä taivaaseen! Tässä elämässä kaikki on kuoleman lain alaista, myös hedelmät, joita ihmisen elämä voi tuottaa, mutta pysyvä hedelmä syntyy, kun Pyhä Henki luo uskon ihmissydämeen.

Alkuseurakunnan *elämäntavaksi* tuli evankeliumin asia. Ei vain Pietari tai Paavali olleet sen valtaamia, vaan teltantekijäpariskunta, erilaiset virkamiehet, muutamat entiset fariseukset, monet uskoon tulleet juutalaiset, nuoret miehet ja naiset. Seurakunnalla oli tehtävä, se oli kutsuttu palvelemaan Jumalan rakkauden välikappaleena. Olla kristitty oli sama kuin olla todistaja. Kaikki eivät jättäneet kutsumustaan kotiseuduillaan, mutta kaikki olivat mukana palveluksessa. Uutiset evankeliumin leviämisestä olivat yhteinen ilo ja uutiset siitä, mitä sen levittäminen maksoi, yhteinen rukousaihe.

Raamatunkäännöstyö alkoi jo voimakkaan syyrialaisen lähetysvaiheen aikana 400-luvulla ja loi pohjan idän vanhoille kirkkoille. Miltä olisi maailmanhistoria näyttänyt, jos jo silloin olisivat kaikki kansat saaneet omalle kielellensä Raamatun? Olisiko Tuomas-kirkko Intiassa vahvistunut? Olisivatko arabit säästyneet synkretistisiltä harhaopeilta ja islamilta? Kyselen näitä siksi, että olen nähnyt, kuinka kristillinen usko on säilynyt Etiopian ortodoksisessa kirkossa eristyksessä muusta kristikunnassa, islamin ja pakanuuden paineessa 400-luvulta asti. Uskon, että sen pelasti häviämistä ennen kaikkea vanha giisinkielinen raamatunkäännös.

Joka tapauksessa evankeliumin leviäminen sen aikaiseen tunnettuun maailmaan oli seurausta siitä, että Jumalan tahto otettiin vakavasti ja oma elämä pantiin likoon rakkauden levittämiseksi kaikille kansoille.

Lähetyskutsu sisältää aina jotain anteeksisaaneen ihmisen kiitollisuudesta. Velallisen sydäimestä lähtee myös hyvän tekemisen ajatus, ja paljon hyvää voidaan tehdä maailmassa sen pohjalta. Eräs SPR:n työntekijä sanoi kerran: "Kyllä teillä on helppoa rekrytoida varoja ja ihmisiä työhön, koska te kutsutte vain ne, jotka ovat Jumalalta jo saaneet niin paljon, että heillä on itsellään halu tehdä työtä. Toista se on meidän, joiden pitää vedota ihmisen oletettuun omaan hyvyteen auttaa toisia ihmisiä." Velallisen rakkaus sisältää vihaa ja mittauttaa omia ja toisten saavutuksia kilpailun ja eripuraisuuden hengessä.

Lähetystyöntekijä on ihminen, joka on saanut syntinsä anteeksi ja sitoutunut Jumalan evankeliumin eteenpäin viemiseen koko elämällään. Koska hän on ihminen, hän kokee myös velallisen rakkautta, enemmän tai vähemmän, ja lähettien kesken syntyy ihmissuhdeongelmia tästä syystä vielä helpommin. Petyttyään omaan rakkaudettomuuteensa lähetti kuitenkin heittäytyy Jumalan rakkauden puhdistettavaksi ja täytettäväksi, elää Jumalan armosta kaikesta omasta lihallisuudestaan huolimatta.

Lähetystyöntekijä on ihminen, jonka ei ole tarvis, kuten 60-luvun kehitysmaaidealisti tunnusti, pettyä maailman parantumattomuuteen. Hän saa nähdä, että Jumala voi paljon enemmän kuin mitä me anomme tai ymmärrämme. Pysyvän hedelmän tuottaa Jumalan Pyhä Henki, mutta lähettiä tarvitaan tuomaan Sana ja sen kautta Pyhä Henki ihmisten ulottuville.

Lähetystyöntekijä on kokoaikainen hengellisen työn tekijä, vaikka hän käytännössä hoitaisi kirjanpitoa. Lähetystyöntekijän työ on välttämätöntä, jotta evankeliumi pääsisi eteenpäin. On vaikeaa tehdä eroa paikallisseurakunnan työn ja lähetystyön välillä varsinkin siellä, missä on eri kulttuureihin kuuluvia, saavuttamattomia ihmisryhmiä aivan kotiovelle.

Ei kaikki nuorenaan kirkon työ, joka saa lähetystyöntekijöitä palvelukseensa, ole sitä, mitä lähetys näkee työkseen. Otan esimerkin Etiopiasta: Lähettisukupolvet, jotka tekivät siellä työtä 1950-luvulta 1990-luvulle, katsoivat kaiken kirkon työn olevan lähetystyöksi itselleen sopivaa. Mutta tämän vuosituhatvuoden puolelle siirryttäessä, varojen ja lähettimäärän supistuessa, pohjoismaisessa yhteistyössä Norjan luterilaisen lähetysliiton kanssa (www.nlm.no) toimivat lähetit ovat priorisoineet uudella tavalla. Vanhoilta työalueilta on lähdetty eikä kirkon hallinnollisiin tai seurakunnallisiin tehtäviin anneta työntekijöitä. Vain raamattukoulutusta annetaan tai tuetaan, aids-työtä diakoniatyönä ja evankelioimistytötä outreach-ohjelmissa eli

saavuttamattomien heimojen parissa.. Terveystyötyötä voidaan lisätä joksikin aikaa, esim. sitoutua Ginirin sairaalan toimintaan, jos se palvelee nimenomaan uusien heimojen saavuttamista evankeliumilla. Tämän linjauksen ovat tehneet kentällä olevat nuoret lähetit kotimaan johdon kanssa yhteistyössä ja he ovat neuvotelleet sen yhteistyösopimuksen pohjaksi Mekane Yesus -kirkon kanssa. Kunnioitan nuorten lähettiläisten itsenäistä ajattelua ja toimintaa lähetystyön itselleen määrittelemän tavoitteen kannalta.

Vanhat lähetit ovat nuorten mielestä tehneet paljon virheitä ja olleet liian kauan kirkon itsenäistymistä estämässä palvelemalla kirkon tehtävissä.

3. Hän joutuu paljon kärsimään Ap. t. 9:16

Jos lähetystyöntekijän työ onnistuisi ilman rakastamista, hänen ei tarvitsisi olla uskovan kansan lähettiläsi ja esirukousten kohde. Mutta koska Jumalan rakkauden on saatava syntinen ihminen luopumaan jostain toisten pelastumisen tähden, kohtaamaan ystävällisesti vieraat ihmiset ja heidän kulttuurinsa, "inkarnoitumaan" itse uuden kansan ja kirkon jäseneksi, hän tarvitsee esirukousta ollakseen joutumatta epätoivoon itsestään. Lähettiläsi tarvitsee armoa elää evankeliumista sydämessään, jotta hän voisi antaa ulkonaisen ihmisensä kuluu niin kuin rakkaus eri tilanteissa ilmi tullakseen vaatii.

Evankeliumilla ei ole oikotietä. "Vaikka minä puhuisin ihmisten ja enkelien kielillä, mutta minulta puuttuisi rakkaus, olisin vain kumiseva vaski tai helisevä symbaali. Vaikka minulla olisi profetoimisen lahja, vaikka tuntisin kaikki salaisuudet ja kaiken tiedon ja vaikka minulla olisi kaikki usko, niin että voisin siirtää vuoria, mutta minulta puuttuisi rakkaus, en olisi mitään. Vaikka jakaisin kaiken omaisuuteni nälkää näkeville ja vaikka antaisin polttaa itseni tulella mutta minulta puuttuisi rakkaus, en sillä mitään voittaisi" 1. Kor. 13:1-3!

4. Peilinä oma elämä

Tulin uskoon 16-vuotiaana Jämsässä. Elin mukana opiskelijaherätyksessä 60-luvulla ja olin sisälähetysihminen, kunnes 1964 sain lähetyskutsun. OPKO järjesti Joutjärvellä opiskelijakokouksen. Sitä ennen jouduin tekemään valinnan mielessäni. Jos tapahtuisi niin kuin kuvitelmissani pelkäsin, että kokouksen aikana kutsuttaisiin erityisesti niitä, jotka tahtovat antaa elämänsä Jumalan käyttöön ulkokentillä, pitäisin sitä todella Jumalan kutsuna minulle. En ollut päässyt rauhaan ajatuksesta muulla tavalla kuin päättämällä, että jos kutsu esitetään, vastaan myönteisesti. Unohdin koko asian pian sen jälkeen, kun olin tehnyt päätöksen, uskoen, että kyseessä oli vain oman sydämeni mielikuvitusleikki.

Mutta kun tapahtui juuri niin kuin olin pelännyt, oli helppo suostua Jumalan kutsuun. Sain kokea saman päivän iltana Jumalan erikoista siunausta ja pelko

tulevaisuudesta otettiin pois. Suurin huoli tuli siitä, miten kertoisin äidilleni lähetyskutsusta. Lähiomaisten elämään lähettikutsumus vaikuttaa monella tavalla.

Oli luovuttava sisälähetystyöstä, ja siinä lohduttivat Urho Muroman sanat: "Ulkolähetys ensiksi".

Sain lähteä 1968 norjalaiseen työyhteyteen Etiopiaan ensimmäisenä suomalaisena lähettinä ja odotella, kunnes Eira Helke lähetettiin puolentoista vuoden kuluttua. Naisteologille piti etsiä kielikoulun jälkeen työtä. Sellaista ei ennen ollut. Löytyi lapsi- ja nuorisotyö. Pyhäkoulun perustamisesta seurakuntiin, sen organisoimisesta ja kouluttamisesta hiippakuntatasolla ja kirkon tasolla tuli elämäntehtäväni. Jumala oli valmistanut työtä varten kotimaassa siunaamalla erityisesti lasten leirejä, joita pidin. Palvelin myös naistyössä ja kristillisen kasvatuksen neuvonantajana. Yhden kirjakaupan sain avata jännittävässä olosuhteissa Mengistu Haile Mariamin viimeisinä hallituspäivinä.

Ulkonaisesti 17 vuoden elämään Etiopiassa sisältyi kaksi vallankumousta ja yksi sota. Punaisen terrorin vuosi 1977–78 oli hyvin raskas, koska maassa tehtiin paljon vääryyttä maolaisuuden ja leninismien välienselvittelyissä.

Sain nähdä seurakunnan synnyn sidamo-heimossa, gudjien keskuudessa ja boranoiden parissa. Sain toimia vainotun seurakunnan palveluksessa ja työskennellä Jeesuksen nimen tähden kidutetun työtoverin kanssa. Varustimme seurakuntia jo kohtaamaan tilannetta, jossa kirkolla ei voisi olla keskusjohtoa ollenkaan. Oli paljon surullisia viestejä vainoista ja luopioista. Ilona olivat rohkeat nuoret kristityt ja monet uskolliset. Lähettäjäni esirukous kohdistui kauttani työtoverihini ja Mekane Yesus -kirkkoon.

Sitten tuli uskonnonvapaus 1991 ja kirkko alkoi kasvaa räjähdysmäisesti.

En ollut aikonut jäädä Suomeen 1992, mutta minua pyydettiin tekemään se. Olen aina ollut, omalle ikäpolvelleni tyypillisesti, hengellisiin auktoriteetteihini luottava ja niin tottelin. Työskentelin Suomen Raamattuopistossa kunnes sain uuden kutsumuksen yksityiselämäni, menin naimisiin leskimiehen kanssa ja muutin Kainuuseen. Sieltä Kylväjä kutsui palvelukseensa ja nyt eläkeikä jo hämmöttää.

Olen saanut toteuttaa lähetyskutsuani, sisälähetyskutsuani, kutsuani palvella naisena avioliitossa ja kutsuani kouluttaa lähettejä. Jumala on hyvä räätäli valmistaessaan ikeen, jota tahtoo lapsensa kantavan. Olen elänyt rikkaan ja monipuolisen elämän. Kutsumus on kantanut ja loppuelämälle riittää muistoja, esirukousta ja työtä niin paljon kuin voimia ja päiviä annetaan.

"Ihminen on onnellisin, jos hän voi olla kuuliainen nuoruutensa näylle", sanoi Per Wallendorff, lähetti ja lähetysjohtaja.

Samalla tavalla kuin muutkin lähetit olen monikulttuurinen identiteettini puolesta. Joskus yritin taistella sitä vastaan, että minut aina mielletään Etiopian ja lähetystyön edustajaksi – mutta turhaa se on! Toiset näkevät, että kutsumus kulkee mukana hautaan asti – ja niin on hyvä.